

Vlaams
Parlement

ingediend op **830** (2020-2021) – Nr. 1
1 juni 2021 (2020-2021)

Voorstel van resolutie

van Karl Vanlouwe, Karin Brouwers, Gwendolyn Rutten,
Cathy Coudyser, Vera Jans en Andries Gryffroy

over het openen van de politieke dialoog
met de Europese Commissie
over een Vlaamse insteek
voor de Europese digitaliseringsagenda

Het Vlaams Parlement,

- gelet op:
 - 1° de gedachtewisseling van 20 april 2021 in de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme van het Vlaams Parlement over de digitalisering in het Europebeleid van de Vlaamse Regering (*Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 757/1);
 - 2° de gedachtewisseling van 27 april 2021 in de commissie Buitenlands Beleid van het Vlaams Parlement over het digitaliseringsproject van Europa (*Parl. St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 771/1);
 - 3° de gedachtewisseling van 4 mei 2021 in de commissie Buitenlands Beleid van het Vlaams Parlement over de EU-aanpak van digitalisering en over het grote aandeel digitalisering in de Vlaamse bijdrage aan het Belgische herstelplan (*Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 797/1);
 - 4° het digitaal relanceplan van de Vlaamse Regering;
 - 5° het relanceplan Vlaamse Veerkracht van de Vlaamse Regering;
- overwegende dat:
 - 1° de Europese Unie een absolute koploper en wereldleider moet worden op het vlak van digitalisering, en de Europese Commissie daartoe grootschalige ambities koestert;
 - 2° binnen Europa één enkele regelgeving op het vlak van data moet worden ontwikkeld, zodat er geen belemmeringen ontstaan voor de vrije uitwisseling en het brede gebruik van data, zeker in belangrijke economische domeinen zoals de industrie, landbouw, gezondheid en mobiliteit. Die regelgeving moet het ook voor start-ups en kmo's mogelijk maken om innovatieve, datagedreven producten en diensten te ontwikkelen;
 - 3° extra aandacht en bijkomende klemtonen nodig zijn voor het belang van goede datahuishouding en uitwisselbaarheid van gegevens, cybersecurity en 'digital for green', de zogenaamde skills gap, en digitale basisvaardigheden over de Europese ambities van het Digitaal Kompas 2030 om de digitale transformatie te versnellen;
 - 4° er aandacht moet zijn voor een goede begeleiding van bedrijven en andere gebruikers van digitale technologieën bij het integreren van de nieuwe regelgeving over het vastleggen van digitale rechten;
 - 5° de Commissie een sleutelrol vervult in het wegwerken van zogenoemde digitale belemmeringen en in het sluiten van overeenkomsten, met inbegrip van bepalingen ter bevordering van de grensoverschrijdende gegevensstromen, alsook een actieve rol speelt in de WTO-werkzaamheden (WTO: World Trade Organization) voor een akkoord over e-commerce;
 - 6° in het kader van het voorstel voor een Europese digitaaldienstenwet een dienstverplichting voor de grote, universeel toegankelijke sociale platformen cruciaal is. In de regel kan iedereen berichten op die platformen plaatsen en ontvangen: uitzonderingen daarop worden duidelijk omschreven en gemotiveerd;
 - 7° het voorstel voor een Europese digitalemarktenwet onder meer duidelijke, uniforme spelregels beoogt voor onlinetussenpersonen die actief zijn in de EU, maar dat er een terechte bezorgdheid bestaat over de vrijheid van meningsuiting en er meer duidelijkheid verwacht wordt over het toepassingsgebied, dat onderzoek van eventueel ongewenste gevolgen voor kmo's nodig is en dat de interoperabiliteitsverplichtingen verder zouden mogen gaan;
 - 8° er, in het kader van het voorstel voor een Europese AI-wet voor uniforme regels voor AI op de Europese markt, moet worden gewerkt met voldoende duidelijke ethische regels, met een mensgerichte focus en met voldoende oog voor een beperking van de administratieve lasten ten aanzien van kmo's;

- 9° er een Europees handelsbeleid nodig is, dat erop gericht is om de Europese digitale economie (mondiaal) te versterken en de mogelijkheden van de digitale handel te omarmen. De EU moet het voortouw nemen bij het waarborgen van een concurrerende mondiale data-economie om de kloof met de Verenigde Staten en China te kunnen dichten;
- roept de Europese Commissie op om:
- 1° te streven naar een eengemaakte markt van het internet der dingen en ervoor te zorgen dat er geen nieuwe nationale belemmeringen worden opgebouwd en dat lock-ineffecten worden tegengegaan;
 - 2° de disrupties ten gevolge van de digitale transitie, die in het bijzonder een impact hebben op het aantal beschikbare jobs en de aard van jobs, te ondervangen, onder meer door in te spelen op de nieuwe competenties die nodig zijn bij werknemers met het oog op het realiseren van werkgelegenheid in duurzame jobs. Daarin is ook een rol weggelegd voor de werkgevers, die moeten inspelen op de competenties van de werknemers via onder meer het leren op de werkvloer;
 - 3° de EU een hefboom te laten zijn voor grensoverschrijdende samenwerking en slimme specialisatie in dat domein. Vooral op het gebied van doorbraaktechnologieën die systemische verandering van het industriële weefsel kunnen voortbrengen, is onderlinge samenwerking noodzakelijk. Tegelijk moet een betere koppeling worden gemaakt tussen universiteiten, kennisinstellingen en bedrijven, en overheden;
 - 4° Europese onderzoeksprojecten meer te bundelen en onderzoeksmiddelen samen te brengen (pooling) en te concentreren. Ook zijn er meer investeringen nodig in onderzoeksinfrastructuur en privaat onderzoek. De Europese Onderzoeksruimte en Europese clusters (specialisatie) waarin kennis gedeeld kan worden, moeten worden uitgebouwd en ontwikkeld. De Europese onderzoeksruimte moet ook de mobiliteit van onderzoekers ondersteunen. Toponderzoekers uit derde landen moeten meer worden aangetrokken;
 - 5° de EU te laten uitgroeien tot een promotor van regelluwe zones waarin geëxperimenteerd kan worden met nieuwe technologieën op een realistische schaal. Het Unierecht moet ruimte scheppen zodat die 'levende labo's' kunnen floreren;
 - 6° samen met Vlaanderen ernaar te streven om koploper te worden in nieuwe productietechnologieën en -concepten. Daardoor kan een productiviteits-sprong worden gerealiseerd en kunnen zich vooral ook industriële activiteiten ontplooiën, waarbij nieuwe producten met nieuwe functionaliteiten worden ontwikkeld. Tegelijk is er meer werkbaar werk en komen er duurzame jobs tot stand;
 - 7° een actief beleid te voeren om nieuwe technologie te ondersteunen en te faciliteren, zodat Europa een leider wordt in die evolutie, onder andere door een breed en flexibel juridisch kader te creëren waarin die technologieën kunnen floreren. Het is essentieel om de Europese mobiliteit van expertise te verhogen en een rechtszeker kader te scheppen voor een gezond investeringsklimaat;
 - 8° op Europees niveau in te zetten op microchipproductie;
 - 9° bijzondere aandacht te besteden aan de digitale inclusie van groepen in de samenleving, in het bijzonder van ouderen die niet of onvoldoende in het digitaliseringsproces participeren;
 - 10° met het oog op het Digitaal Kompas 2030 op het vlak van digitale vaardigheden:
 - a) de digitale vaardigheden van burgers en werknemers in de EU op te trekken, met bijzondere aandacht voor de vele werknemers die geen ICT-specialisten zijn, maar die wel in hun vakgebied geavanceerde digitale technologieën zullen moeten inzetten en mee ontwerpen;

- b) meer aandacht te besteden aan de nodige vaardigheden om met data te werken, ze te verwerken en te interpreteren, en er de juiste systemen voor in te zetten. De drempel voor toegang tot gegevensverwerkingscapaciteit blijft immers te hoog voor niet-gebruikers;
 - c) ook oog te hebben voor geavanceerde digitale vaardigheden die evengoed noodzakelijk zijn, zoals de kennis over data, het inzichtelijk maken van data, het creëren van datamodellen die de benodigde analyses maken, het interpreteren en omzetten in conclusies, het formuleren van beleidsvoorstellen en ten slotte het bijsturen van projecten;
- 11° met het oog op het Digitaal Kompas 2030 op het vlak van infrastructuur:
- a) Europese bedrijven en onderzoekscentra zo veel mogelijk te betrekken om de kennis over de technologie in Europa te verhogen;
 - b) met het oog op de realisatie van een Europese kwantumcomputer in 2030 een gecoördineerde Europese actie op te zetten met een duidelijk stappenplan, zodat kennis zo maximaal mogelijk wordt gedeeld en parallelle trajecten worden vermeden;
 - c) verder in te zetten op een snelle uitrol van een adequaat, veilig en stabiel 5G-netwerk en, om een voldoende groot draagvlak te creëren, de nodige proactieve positieve communicatie rond 5G – en zelfs al 6G – op te zetten. Daarnaast moet worden gezorgd voor meer wetenschappelijk onderzoek naar de veiligheids- en gezondheidsaspecten, en voor laagdrempelige communicatie over de resultaten daarvan voor de burgers en kmo's;
 - d) werk te maken van een nieuw 'privacy shield', en van voldoende eigen Europese opslagruimte en cloudcenters;
 - e) de creatie te bevorderen van alternatieven voor buitenlandse cloudplatformdiensten van bedrijven die gevestigd zijn in de VS, door schaalbare gegevensopslag- en analyseplatformen te ondersteunen. Concreet kan daarbij gedacht worden aan het GAIA-X-project, dat een veilige en betrouwbare Europese data-infrastructuur wil opbouwen;
 - f) te blijven investeren in Nederlandstalige taal- en spraaktechnologie, zodat cloudcomputing, big data en AI ook in het Nederlands en door alle Nederlandstaligen optimaal gebruikt kunnen worden;
- 12° met het oog op het Digitaal Kompas 2030 op het vlak van de digitale transformatie van bedrijven:
- a) extra aandacht te besteden aan de doorbraak- en doorgroeimogelijkheden van startersbedrijven en de complexiteit van de digitalisering van de kleine ondernemers en ondernemingen niet uit het oog te verliezen;
 - b) monopolievorming tegen te gaan, daartoe de drempel van Europese innovatiesubsidies voor kmo's te verlagen en de toegankelijkheid niet alleen voor kmo's maar ook voor sociale en culturele ondernemingen te verbeteren;
 - c) de nodige aandacht te schenken aan de bescherming van de persoonsgegevens en de privacy van de burgers, en aan het vermijden van vermomde handelsbelemmeringen of gegevenslokalisatievereisten;
- 13° met het oog op het Digitaal Kompas 2030 op het vlak van de digitalisering van publieke diensten:
- a) bij het beschikbaar stellen van bijvoorbeeld medische gegevens ook te kijken naar de toegang van die (geanonimiseerde) gegevens voor innovatie en interoperabiliteit op Europees niveau, en erop toe te zien dat er geen silo's van gezondheidsgegevens ontstaan langs de landsgrenzen. Daarbij moeten de geldende Europese regels voor de bescherming van persoonsgegevens (General Data Protection Regulation) worden gerespecteerd;
 - b) te zorgen voor voldoende ondersteuning en begeleiding, met name op het vlak van digitalisering, data en e-government. Dat betekent ook het opstellen van een flexibele regelgeving die meer experimenten met digitale dienstverlening mogelijk maakt en van nieuwe regelgeving die zo digitaalvriendelijk mogelijk is;

- c) in het kader van het veiligstellen van de datasoevereiniteit ook het nastreven van digitale partnerschappen voor technologische ontwikkeling te onderschrijven, alsook de verdere ontwikkeling van de eigen capaciteiten en de vermindering van de strategische zwaktes, en protectionisme in geen geval te steunen;
 - d) in te zetten op de kennis en het inzicht over standaarden en semantische datatechnologie, en over de betekenis van datagedreven besluitvorming voor de overheid;
 - e) de nodige afstemming te zoeken tussen de huidige betrouwbaarheidsniveaus onder eIDAS (electronic IDentification Authentication and trust Services), zodat op de interne markt de onlinetoegang tot overheidsdiensten niet belemmerd wordt;
 - f) een wettelijk kader te ontwikkelen dat openbare diensten voor welomschreven doelstellingen toegang geeft tot bepaalde data van platformbedrijven zoals Uber en Airbnb. Dat kader kan het best op Europees niveau worden uitgewerkt en gecoördineerd;
- 14° regels vast te stellen voor digitale handel die het concurrentievermogen van EU-bedrijven vergroten en de vrije overdracht van gegevensstromen over de grenzen heen vergemakkelijken, met inachtneming van de gegevensbeschermingsregels van de EU;
- 15° bij te dragen aan de ontwikkeling van internationale regels en standaarden om de digitale handel te verbeteren. Dat vereist een aanpak die de tarifaire en niet-tarifaire beperkingen voor kmo's bij internationalisering verbetert. Daarnaast kan de Europese Commissie ook bijdragen aan investeringen in ICT-infrastructuur en connectiviteit, en in onderzoek en ontwikkeling (O&O) en innovatie;
- vraagt aan de Europese Commissie om deze resolutie te behandelen in het kader van de politieke dialoog en aan te geven hoe ze er rekening mee zal houden;
 - vraagt aan de voorzitter van het Vlaams Parlement om deze resolutie aan de Europese Commissie te bezorgen.

Karl VANLOUWE
Karin BROUWERS
Gwendolyn RUTTEN
Cathy COUDYSER
Vera JANS
Andries GRYFFROY